

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/300/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321200331
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1321200331.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XA, A., t.č. bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senec, Krátka 1, 903 01 Senec, dieťa rodičov: matka - Q. K., nar. XX,XX,XXXX, t.č. bytom G. I. XXX, XXX XX G. I., zastúpená: JUDr. Daniela Ježová, L.L.M., PhD., advokátka so sídlom Javorinská 13, Bratislava, IČO: 42 129 532 a otec - O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXXX/XA, A., zastúpený: JUDr. Jana Hreňová, advokátka, Koreničova 2, 811 03 Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.06.2021, č.k. 39P/7/2021-189, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú P. K., nar. XX.XX.XXXX, zveril do osobnej starostlivosti otca (výrok I.), dočasne upravil styk matky s maloletou P. K., nar. XX.XX.XXXX, na každý párnny týždeň v kalendárnom roku od stredy od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že matka si maloletú vyzdvihne v určený čas v mieste bydliska otca, prípadne v príslušnom školskom zariadení a odovzdá maloletú v určený čas otcovi v mieste bydliska otca s tým, že otec je povinný maloletú na realizáciu styku s matkou riadne pripraviť (výrok II.), určil, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvode manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 37P/66/2020 (výrok III.) a s použitím § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“) deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 2 ods. 1, § 367 C.m.p., § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) konštatujúc, že návrhom doručeným súdu dňa 20.01.2021, sa otec maloletého dieťaťa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia ohľadom určenia styku s jeho maloletou dcérou P. K., nar. XX.XX.XXXX. Dňa 03.02.2021 otec súdu oznámil, že matka sa s maloletou svojvoľne presťahovala na východné Slovensko, v dôsledku čoho otec doplnil /pozmenil pôvodný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že žiadal maloletú zveriť do jeho osobnej starostlivosti a matke určiť styk s maloletou. Uznesením zo dňa 10.02.2021, č.k. 39P/7/2021-36, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že maloletá bola uznesením Okresného súdu Bratislava III zo dňa 01.02.2021, č.k. 37P/14/2021-21, zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bol určený styk s maloletou. Na odvolanie otca Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 14.04.2021, č.k. 11CoP/78/2021-108, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s

návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/78/2021-108, zo dňa 14.04.2021, dospel k záveru, že sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v znení, akého sa domáha otec maloletej.

3. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že k zmene bydliska maloletej došlo svojvoľným konaním matky, s ktorým otec maloletej nesúhlasil. Z pripojeného spisu vedeného pod sp. zn. 38P/102/2021, o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca so zápisom maloletej na základnú školu vyplýva, že Okresný súd Vranov nad Topľou vyzval dňa 20.04.2021 matku maloletej, aby predložila dôkaz o tom, či má maloletá určené bydlisko v obvode tamjšieho súdu dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. K predmetnej výzve sa matka vyjadрила, že dohoda o presťahovaní sa spolu s maloletou bola ústna, pričom žiadny relevantný dôkaz nebol predložený. Na základe toho bol predmetný návrh postúpený Okresnému súdu Bratislava III, nakoľko dohoda rodičov o zmene bydliska maloletej nebola hodnoverne preukázaná. Z konania o rozvoze manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvoze, vedeného na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 37P/66/2020, mal súd prvej inštancie za preukázané, že matka maloletej sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti otca v novembri 2019 na adresu L. XX/A, XXX XX A. a tvrdenia matky, že s maloletou odišla k svojim rodičom z dôvodu, že nechce žiť v blízkosti otca, posúdil ako irelevantné. Mal za to, že týmto konaním matky nebol sledovaný najlepší záujem maloletej, ktorá od malička vyrastala v A.. Prostredie u starých rodičov je pre maloletú síce prirodzené, avšak v tomto prostredí sa nezdržiavala trvalo a nejedná sa teda o jej domovské prostredie. Maloletá navštevovala súkromnú materskú škôlku V. A., Y. XXXX/XX, XXX XX A., taktiež tanečný a pohybový krúžok v meste A., jej obvyklým pobytom je A. (kde má vybudované sociálne väzby s rovesníkmi), ku ktorého zmene nemohlo prísť z dôvodu, že jej matka cítila potrebu odsťahovať sa k rodičom do Z. nad E.. V najlepšom záujme maloletej bude, keď ostane bývať v prostredí, na ktoré je od malička zvyknutá. Úprava styku matky s maloletou vychádza z aktuálneho skutkového stavu, kedy súd prihladol na vzdialenosť miesta, kde sa maloletá s matkou zdržiava a miesto bydliska, z ktorého bola vyňatá (A.) a kde dodnes otec býva. Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetným rozhodnutím sleduje najlepší záujem maloletého dieťaťa so zohľadnením práva oboch rodičov podieľať sa na výchove maloletej.

4. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej uvádzajúc, že sa presťahovala naspäť do A. do blízkosti otca a rešpektujúc súdne rozhodnutie, dieťa otcovi odovzdala. Keďže má v A. vytvorené podmienky na starostlivosť o maloletú a vzhľadom na nízky vek dieťaťa navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo aby ho zmenil a maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky so široko upraveným stykom otca, alebo aby dieťa zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že maloletá bude v osobnej starostlivosti matky každý párný kalendárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 08.00 hod. a v osobnej starostlivosti otca každý nepárny kalendárny týždeň v kalendárnom roku od pondelka od 8.00 hod. do nasledujúceho pondelka do 8.00 hod. s osobitnou úpravou počas letných prázdnin 2021.

5. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol chronológiu rodiny maloletého dieťaťa, právny stav týkajúci sa aktuálne vedených súdnych konaní a konštatoval, že matka mu maloletú v zmysle neodkladného opatrenia odovzdala dňa 20.06.2021, v mieste bydliska otca, rodičia sa následne stretli dňa 28.06.2021 a v rámci svojich aktuálnych limitov sa konštruktívne porozprávali. S poukazom na to, že vzťahy medzi rodičmi sú naďalej napäté a poznačené udalosťami ostatných mesiacov navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

6. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu z 16.08.2021 uviedol, že pre maloleté dieťa by bolo najvhodnejšie, keby sa rodičia v rovnakej miere podieľali na jeho výchove a starostlivosti, pričom najvhodnejšie by bolo, keby v rámci konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností dospeli k rodičovskej dohode. Kolízny opatrovník navrhol, s cieľom zastabilizovať pomery dieťaťa, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

7. Matka v následnom písomnom vyjadrení z 22.09.2021 oznámila, že rodičia aktuálne komunikujú ohľadom možnej rodičovskej dohody, pri ktorých rokovaníach je matka nútená z pozície „slabšieho“, rodiča prijať všetky požiadavky otca. Napadnuté rozhodnutie navrhla zmeniť minimálne v časti, ktorou obaja rodičia súhlasia počas bežného roka zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti

rodičov v týždenných cykloch striedania sa. Letné prázdniny strávilo dieťa rovnako s oboma rodičmi a následky rozhodnutia (nedostatok kontaktu s matkou) maloletá pocítila až v septembri, keď čas, ktorý je v starostlivosti matky (každý druhý víkend) je pre dieťa žalosťne málo a súdom prvej inštancie prijatá úprava nechráni záujem dieťaťa.

8. Otec v písomnom podaní z 06.10.2021 odvolaciemu súdu oznámil, že dňa 05.10.2021, Okresný súd Bratislava III vyhlásil rozsudok vo veci rozvodu manželstva a schválil rodičovskú dohodu o výkone rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej P. K., nar. XX.XX.XXXX, pričom všetci účastníci konania sa vzdali odvolania a rodičia sa dohodli, že rodičovskú dohodu začnú realizovať od jej podpisu. V prílohe podania doložil zápisnicu z pojednávania nariadeného Okresným súdom Bratislava III vo veci sp.zn. 37P/66/2020, na deň 05.10.2021 a Rodičovskú dohodu z 03.10.2021.

9. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p, keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k nasledujúcim záverom.

10. Ako prvoradé zdôrazňuje, že cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Dočasné rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej a môže slúžiť aj ako záruka efektívnosti budúceho núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Účelom tohto inštitútu je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

11. Pokiaľ ide o účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, týmto je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd za osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

12. Prihliadajúc na obsah súdneho spisu, odvolací súd konštatuje skutkovú a právnu správnosť dôvodov, ktorými súd prvej inštancie odôvodnil uznesenie o vyhovení návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, reflektujúceho na potrebu okamžitej a dočasnej úpravy maloletého dieťaťa, jednoznačne existujúcu v čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie. Zohľadniac však skutkovú a právny stav existujúci v čase rozhodovania o odvolaní matky, odvolací súd konštatuje, že v čase svojho rozhodovania musel prihliadať na zmenenú skutkovú situáciu a jej dôsledky pri posudzovaní splnenia zákonných podmienok pre nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia.

13. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp.zn. 37P/66/2020, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, dňa 05.10.2021 vyhlásil rozsudok, ktorým rozviedol manželstvo rodičov maloletého dieťaťa a schválil rodičmi predloženú rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa (o.i.) maloletá P. K., nar. XX.XX.XXXX, zveruje do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s týždenným intervalom starostlivosti rodičov (od pondelka do nasledujúceho pondelka) a s osobitnou úpravou osobnej starostlivosti rodičov počas jarných, veľkonočných, letných prázdnin a vianočných sviatkov a zimných prázdnin (po vyhlásení rozsudku sa prítomní účastníci vzdali práva na podanie odvolania). Z doloženej Rodičovskej dohody z 03.10.2021 a z oznámenia otca z 06.10.2021 vyplýva, že rodičia začali rodičovskú dohodu realizovať od jej podpisu. Aj keď dňa 05.10.2021, v konaní sp.zn. 37P/66/2020 vyhlásené rozhodnutie, ktorým bolo rozvedené manželstvo rodičov maloletej a ktoré upravuje výkon rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, práve v nadväznosti na obsah Rodičovskej dohody z 03.10.2021, ktorej podpisom rodičia pristúpili k faktickej realizácii striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, má odvolací súd za to, že v čase jeho rozhodovania už neexistuje nevyhnutná potreba procesnou formou neodkladného opatrenia rozhodovať o aktuálnych pomeroch maloletého dieťaťa, ktorého záujmy nie sú (s poukazom dohodu rodičov v otázke výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej P. a jej realizáciu) ohrozené.

14. S poukazom na uvedené, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. zmenil a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

15. Keďže odvolací súd zo svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti pozná pomery týkajúce sa prejednávaneho prípadu, považuje za potrebné oceniť konštruktívny prístup oboch rodičov v otázkach týkajúcich sa výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletej P., ktorej tým neupreli právo na pokojné a vzájomnými konfliktami rodičov nezaťažované detstvo. Uzavretie rodičovskej dohody o výkone rodičovských práv a povinností a jej následné dodržiavanie, považuje za v záujme maloletej P., ktorej tým rodičia vzájomným postojom a chovaním zároveň sprostredkovali hodnotové vzory a vzory chovania, ktoré sa dieťaťu umožnili a aj naďalej budú umožňovať (bez odopierania práva na ktoréhokoľvek z rodičov) adaptovať sa vo vzťahoch a ktoré maloletej aj v budúcnosti nepochybne uľahčia sociálnu interakciu a nadväzovanie pozitívnych sociálnych vzťahov v priebehu jej života. Vyslovuje presvedčenie, že tak ako rodičia dokázali zodpovedne zvládnuť aktuálnu situáciu, rovnako zodpovedne dokážu aj v budúcnosti pristupovať k plneniu rodičovskej dohody, a to pri vzájomnom rešpektovaní postavenia každého z rodičov a budovania a rešpektovania prirodzených pozitívnych vzťahov maloletej dcéry ku každému z rodičov, majúcim svoje nezastupiteľné miesto v živote dieťaťa.

17. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 2 ods. 1 C.m.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. a § 52 C.m.p..

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).